

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GÜZEL SANATLAR LİSESİ

TEMEL PİYANO DERSİ

11 ve 12. Sınıflar Öğretim Programı

2022

İÇİNDEKİLER

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI 3

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI	3
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	3
1.2.1. Değerlerimiz	4
1.2.2. Yetkinlikler	4
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	5
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6

2. TEMEL PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 7

2.1. TEMEL PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	7
2.2. TEMEL PİYANO DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER	8
2.3. TEMEL PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	8
2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	9

3. TEMEL PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI 10

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI	10
3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	11
11. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	11
12. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	14

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojiye yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim; bilgi üretebilen ve bu bilgiyi hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünölebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkıda bulunabilen bir bireyi tanımlamaktadır. Öğretim programları; bu niteliklere sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek şekilde salt bilgi aktarmaktan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanım ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Bu kazanım ve açıklamalar ile öğrenme çıktıları ilgili disiplinin yetkin, güncel ve geçerli olduğunu; eğitim öğretim sürecinin hayatla doğrudan ilişkili şekilde tasarlandığını gösterir niteliktedir. Bu kazanımlar ve bu kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamalar; sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çerçevesinde bütünlüşmüş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim öğretim programlarıyla sürdürölen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşğıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimini tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ) ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, bir mesleğe ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünlüşmüş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar, öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışlar arasındaki bütünlüğü sağlamaktadır. Değerlerimiz, toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlara aktarılacak öz mirasımızdır. Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkıda bulunmasını sağlayan eyleme dayalı

becerilerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori ve pratik bütünlüğünü sağlayan asli parçamızı oluşturmaktadır. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple sürekli gözden geçirmelerle güncellenerek yenilenmektedir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde bulunmakta, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünüme ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatın rutin akışında karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceği, değerlerini benimseyen ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlara bağlıdır. Bundan dolayı eğitim sistemimiz, her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırmayı amaçlamaktadır. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarıya odaklanan, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Asli görevi temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmektir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma işlevini eğitim programlarını da kapsayan eğitim ortamıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Bu anlayışla değerlerimiz öğretim programlarında ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan kök değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler TYÇ'de belirlenmiştir. TYÇ, sekiz anahtar yetkinlik belirlemekte ve bunları aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1. Ana dilde iletişim: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme, yorumlama (dinleme, konuşma, okuma, yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmadır.

2. Yabancı dillerde iletişim: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları bireyin yeterlilik seviyesi, sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak farklı diller arasında değişiklik gösterecektir.

3. Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler: Matematiksel yetkinlik günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiyi vurgulayarak düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir. Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna

atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4. Dijital yetkinlik: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsamaktadır. Söz konusu yetkinlik; bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5. Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme; bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6. Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içermektedir. Bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân sağlayacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiye ulaşmaları, demokratik ve aktif katılım kararlılığıyla medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7. İnisiyatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade etmektedir. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil, işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında da desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.

8. Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Her birey birbirinden farklı kişisel özelliklere sahiptir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart” olması insan doğasına ters-tir. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme ve değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarında değil, eğitim uygulayıcılarında ve öğretmenlerdedir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, bu çalışmalarda kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.

3. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil, izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklardan dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genelgeçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencilerin akademik gelişimi tek bir yöntem veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla eğitimde sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme ve değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programları geliştirilirken insanın çok yönlü gelişim özelliklerine dair bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi gözeten bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insanın gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında bireylerin yaş dönemlerine dair gelişim özellikleri gözetilerek destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürer fakat tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evrelerin başlangıç ve bitişleri de homojen değildir. Programlar bunu olabildiğince göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaç ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi belirli yönelimlerle karakterize edilir. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de derslerin sınıf düzeyinde dağılımı ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden öğrencinin edindiği bir kazanımın, onun gelişiminde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate almaları beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içinde farklı özelliklere sahiptir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu evreler gelişim açısından riskli ve kritiktir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencilerin durumuna daha duyarlı davranması beklenir.

2. TEMEL PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Çalgı eğitimiyle birlikte öğrencilerin pek çok zihinsel işlemi bir arada yaparak olaylara estetik bakış açısıyla yaklaşmaları sağlanmaktadır. Bu süreçte öğrencilerin müzik zevki oluşturmaları, çalgıları tanımaları, birlikte müzik yapma becerisi kazanarak sosyalleşmeleri ve müzikal işitme becerilerini geliştirmeleri beklenir. Çalgı eğitimi, kişilerin mesleği ile ilgili gerekli bilgi, beceri, tutum ve davranışları kazanmasında önemli rol oynar. Çalgı eğitimi alanlarından biri olan piyano eğitimi de birçok disiplini desteklemesi açısından önemli bir yere sahiptir. Piyano eğitiminde öğrencilere piyano çalma davranışının kazandırılması hedeflenir. Bu süreçte müziksel davranış ve birikimlerin elde edilmesi alana özgü öğretim yöntemleri doğrultusunda gerçekleştirilir.

Güzel Sanatlar Lisesi Temel Piyano Dersi Öğretim Programı, piyano eğitiminin evrensel öğretilerinin Türk müziği öğeleri ile birleştirilerek çağdaş öğretim yöntemleri doğrultusunda hazırlanmıştır. Program kazanımları sınıf seviyelerinin birbirini tamamladığı, basitten karmaşığa, genelden özele ve disiplinler arası bir yaklaşımla düzenlenmiştir. Temel Piyano Dersi Öğretim Programı ile öğrencilerin; piyanonun tarihçesi, yapısı ve çeşitleri konularında bilgi sahibi olmaları, eser ve etütler yardımı ile teknik ve kavramları uygulayabilmeleri, piyanonun solo çalgı olma özelliğinin yanında diğer çalgılara eşlik etme özelliğini kullanabilmeleri, doğaçlama yeteneklerini geliştirebilmeleri ve seviyelerine uygun eserleri dönem özelliklerine uygun bir şekilde icra edebilmeleri hedeflenmektedir.

2.1. TEMEL PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin aşağıda belirtilen amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

- Piyanonun müzik eğitimi içindeki önemini kendi cümleleriyle ifade edebilmeleri
- Piyano eğitimi alanında gerçekleştirilen çalışmaları takip edebilmeleri
- Solo icra becerisi kazanabilmeleri
- Piyanoda Türk müziği eserlerini özelliklerine uygun bir biçimde seslendirebilmeleri
- Piyanoda evrensel müzik eserlerini özelliklerine uygun bir biçimde seslendirebilmeleri
- Piyano dağarcığı oluşturabilmeleri
- Piyano eğitimi doğrultusunda müzikal duyarlılık ve yaratıcılık becerilerini geliştirebilmeleri
- Çalgı çalışma disiplini kazanarak, zamanı planlı ve verimli kullanma alışkanlığı edinebilmeleri
- Birlikte müzik yapma yoluyla sorumluluk ve paylaşma bilinci kazabilmeleri
- Piyanoda marşlar yardımıyla milli birlik ve beraberlik duygusunu geliştirebilmeleri
- Piyanonun çok yönlü kullanımıyla ulusal ve uluslararası müzik etkinliklerine katılarak kültürel gelişimlerini artırabilmeleri
- Atatürk'ün çağdaş Türk müziğine ilişkin görüş ve düşüncelerini anlayabilmeleri
- Geleneklerini bilerek geleceğe bakmaları, geleneğe ilişkin yüksek bir farkındalıkla teknolojinin imkânlarını kullanarak müzik kültürüne hizmet etmeleri

2.2. TEMEL PİYANO DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER

Temel Piyano Dersi Öğretim Programı ile öğrencilere kazandırılması hedeflenen beceriler aşağıda sunulmuştur:

- Doğru duruş ve oturuş davranışını uygulama
- Temel el konumlarını uygulama
- Değiştirici işaretleri kullanma
- Solo icra
- Birlikte ve toplu icra
- Temel çalma tekniklerini uygulama
- Hızlı nota okuma becerisi geliştirme
- Seviyesine uygun eserleri deşifre etme
- Temel müzik kavramlarını tanıma ve seslendirme
- Tonal eserleri özelliklerine uygun olarak seslendirme
- Makamsal eserleri özelliklerine uygun olarak seslendirme

2.3. TEMEL PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Öğretmen; öğrencileri millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değer bakımından besleyici, öğrencilere demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.
- Programın uygulanmasında etkili ve anlamlı öğrenmeyi sağlamak amacıyla disiplinler arası yaklaşıma dikkat edilmelidir. Disiplinler arası yaklaşımla, farklı disiplinlere ait bilgi ve becerileri anlamlı bir biçimde bir araya getirme ve kullanma yönünde etkili bir strateji oluşturulabilmektedir.
- Öğretim programı öğrencilere kazandırılması hedeflenen becerilerin pekiştirilmesi adına, onları araştırmaya ve tartışmaya yönlendirmelidir.
- Öğrencilere kazandırılmak istenen becerilerin öğretilmesi ve pekiştirilmesi için yeteri kadar süre tanınmalı, bir beceri yeterince pekiştirilmeden yeni bir beceriye geçilmemelidir.
- Programın uygulanması sürecinde öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini aktif olarak kullanmalarına olanak sağlayacak etkinlik ve çalışmalara yer verilmelidir.
- Seslendirilecek etüt ve eserlerin seçiminde, öğrencilerin teknik düzeyleri göz önünde bulundurulmalıdır. Öğrencilere teknik düzeylerinin çok altında ve/veya çok üstünde görevler verilmemelidir. Öğretimde kolaydan zora ilkesi izlenmelidir.
- Öğrencilerin bilgi ve becerilerindeki eksikleri fark edip giderebilmeleri için bireysel hedefler belirlemeleri sağlanmalıdır.
- Programda yer alan kazanımların pekiştirilmesi aşamasında farklı öğrenme stillerine ve zekâ türlerine sahip öğrencilerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçları göz önüne alınarak aktif öğrenmeye dayalı etkinlikler hazırlanmalıdır. Etkinlikleri planlarken, bir sonraki haftanın etkinlikleri dikkate alınarak planlanması öğretmenin ve öğrencilerin hazırlığı açısından önemlidir.
- Öğrencilerin sahne ve performans becerilerini geliştirebilmeleri için konser ve dinleti etkinlikleri düzenlenmelidir.

- Temel Piyano dersini 11. sınıfta tercih etmeyip sadece 12. sınıfta tercih eden öğrenciler için, 11. sınıf Temel Piyano Dersi Öğretim Programı uygulanmalıdır.

2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU

11. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
TEMEL PİYANO EĞİTİMİNE GİRİŞ	18	10	14
PİYANODA TEMEL KONUMLAR VE KAVRAMLAR	18	16	22
PİYANODA TEMEL TEKNİKLER VE KAVRAMLAR I	6	18	25
PİYANODA TONAL DİZİLER	7	10	14
PİYANODA TEMEL TEKNİKLER VE KAVRAMLAR II	4	18	25
TOPLAM	53	72	100

12. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
PİYANODA TEMEL TEKNİKLER VE KAVRAMLAR III	18	24	34
PİYANODA KADANSLAR	6	20	28
PİYANODA MAKAMSAL DİZİLER	4	14	19
PİYANODA PEDALLAR	4	14	19
TOPLAM	32	72	100

3. TEMEL PİYANO DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI

Programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. 11. Sınıf düzeyinde beş, 12. Sınıf düzeyinde dört ünite bulunmaktadır. Kazanımlar; sınıf düzeyi, ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar, kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir. Kazanımların yapısı Şekil 1'de gösterilmiştir:

Şekil 1. Kazanımların Yapısı

3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

11. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

11.1. TEMEL PİYANO EĞİTİMİNE GİRİŞ

11.1.1. Piyanonun Gelişim Süreci

11.1.1.1. Zaman içinde piyanonun gelişim aşamalarını açıklar.

Piyanonun hangi koşullarda ve nasıl icat edildiği, geçmişten günümüze tarihsel gelişimi açıklanır.

11.1.1.2. Piyanonun Türk müziğine giriş sürecini açıklar.

11.1.1.3. Piyano çeşitlerini tanımlar.

11.1.1.4. Piyano çeşitlerini birbirinden ayırt eder.

11.1.2. Akustik Piyanonun Teknik Özellikleri

11.1.2.1. Akustik piyanonun çalışma sistemini açıklar.

11.1.2.2. Piyano tuşlarının bir örüntü şeklinde dizildiğini fark eder.

11.1.3. Piyanoda Temel Davranışlar

11.1.3.1. Piyanoda oturuş davranışını gösterir.

a) Piyano taburesi öğrencinin fiziksel özelliklerine göre ayarlanır.

b) Öğrencinin piyano taburesinin ön orta bölümüne oturması sağlanır.

11.1.3.2. Piyanoda duruş davranışını gösterir.

a) Kolların yere paralel bir biçimde olması gerektiği vurgulanır.

b) Piyano çalarken tüm bedenin rahat oluşuna dikkat çekilir.

c) Avuç içlerinin oval bir biçimde (avuç içinde top veya yuvarlak bir cisim varmış gibi) tutulması gerektiği anlatılır.

11.1.3.3. Piyanoda parmakların başparmaklardan başlayarak numaralandırıldığını fark eder.

11.1.4. Temel Nota Değerleri ve Sus İşaretleri

11.1.4.1. Temel nota değerlerini açıklar.

11.1.4.2. Temel sus işaretlerini gösterir.

11.1.4.3. Nota değerlerine karşılık gelen sus işaretlerini gösterir.

11.1.5. Temel Müzik Terimleri

11.1.5.1. Dizeği (porte) kavramsal olarak açıklar.

11.1.5.2. Piyano eğitiminde iki dizek kullanıldığının farkına varır.

11.1.5.3. Piyanoda sol ve fa anahtarlarının kullanıldığını açıklar.

11.1.5.4. Ölçü, ölçü çizgisi ve bitiş çizgisi terimlerini tanımlar.

11.1.5.5. Basit ölçüleri açıklar.

Bu aşamada basit ölçülerden sadece 2/4, 3/4 ve 4/4'lük biçimler tanıtılır.

11.1.5.6. Basit ölçüleri içeren ritim çalışmalarını uygular.

11.2. PİYANODA TEMEL KONUMLAR VE KAVRAMLAR

11.2.1. I. Pozisyon El Konumu

11.2.1.1. Tuşlar üzerinde I. pozisyon el konumunu gösterir.

I. pozisyon el konumunda her iki elin başparmakları 1. oktav do tuşuna, diğer parmaklar ise sırayla yanlardaki beyaz tuşların üzerine yerleştirilir.

11.2.1.2. I. pozisyon el konumunda tuşlara karşılık gelen parmak numaralarını açıklar.

11.2.1.3. I. pozisyon el konumunda hazırlanan etütleri seslendirir.

11.2.2. Uzatma Noktası ve Uzatma Bağı

11.2.2.1. Uzatma noktasını tanımlar.

11.2.2.2. Uzatma bağını tanımlar.

11.2.2.3. Uzatma noktası ve uzatma bağını içeren etüt ve eserler seslendirir.

11.2.3. Değiştirici İşaretler

11.2.3.1. Değiştirici işaretleri (diyez, bemol ve naturel) tanımlar.

11.2.3.2. Değiştirici işaret alan notaların yerlerini klavye üzerinde gösterir.

11.2.3.3. Değiştirici işaret alan etütler seslendirir.

11.2.4. Nüans İşaretleri

11.2.4.1. Temel nüans işaretlerini açıklar.

11.2.4.2. Temel nüans işaretlerini etütler yardımıyla ifade eder.

11.2.5. Sekizlik Nota Değeri ve Sus İşareti

11.2.5.1. Sekizlik nota değerini açıklar.

11.2.5.2. Sekizlik sus işaretini gösterir.

11.2.5.3. Sekizlik nota değerini ve sus işaretini etüt ve eserler yardımıyla seslendirir.

11.2.6. II. Pozisyon El Konumu

11.2.6.1. Tuşlar üzerinde II. pozisyon el konumunu gösterir.

II. pozisyon el konumunda sağ el 1. parmaktan başlayarak 1. oktav do, re, mi, fa ve sol tuşlarına; sol el ise 5. parmaktan başlayarak küçük oktav do, re, mi, fa ve sol tuşlarına yerleştirilir.

11.2.6.2. II. pozisyon el konumunda hazırlanan etütleri seslendirir.

11.2.7. III. Pozisyon El Konumu

11.2.7.1. Tuşlar üzerinde III. pozisyon el konumunu gösterir.

III. pozisyon el konumunda sağ el 1. parmaktan başlayarak 1. oktav fa, sol, la, si ve 2. oktav do tuşuna; sol el ise 5. parmaktan başlayarak küçük oktav do, re, mi, fa ve sol tuşlarına yerleştirilir.

11.2.7.2. III. pozisyon el konumunda hazırlanan etütleri seslendirir.

11.3. PİYANODA TEMEL TEKNİKLER VE KAVRAMLAR I

11.3.1. Legato (Bağlı) Çalma Tekniği

11.3.1.1. Legato çalma tekniğini tanımlar.

11.3.1.2. Legato çalma tekniğini etüt ve eserler yardımıyla uygular.

11.3.2. Cümle Bağı

11.3.2.1. Cümle bağı tanımlar.

11.3.2.2. Cümle bağı etüt ve eserler yardımıyla uygular.

İki cümle bağı arasında, elin tuşlardan esnek bilek hareketi ile kaldırılması gerektiği ve bu tekniğin “nefes alma tekniği” olduğu uygulamalı olarak gösterilir.

11.3.3. Parmak Değişimi

11.3.3.1. Sağ elde çıkıcı durumda 3-1 ve 4-1, inici 1-3 ve 1-4 parmak değişimlerini uygular.

11.3.3.2. Sol elde inici durumda 3-1 ve 4-1, çıkıcı 1-3 ve 1-4 parmak değişimlerini uygular.

11.4. PİYANODA TONAL DİZİLER**11.4.1. Do Majör Dizi**

11.4.1.1. Majör kavramını tanımlar.

11.4.1.2. Do majör diziyi ters hareketli iki oktav seslendirir.

11.4.1.3. Do majör etüt ve eserleri seslendirir.

11.4.2. La Minör Dizi

11.4.2.1. Minör kavramını tanımlar.

11.4.2.2. Minör dizi çeşitlerini (doğal, armonik ve melodik) açıklar.

11.4.2.3. Doğal la minör diziyi ters hareketli iki oktav seslendirir.

11.4.2.4. La minör etüt ve eserleri seslendirir.

11.5. PİYANODA TEMEL TEKNİKLER VE KAVRAMLARI II**11.5.1. Staccato Çalma Tekniği**

11.5.1.1. Staccato tekniğini tanımlar.

Staccato tekniğinde notaların kesik kesik çalınması gerektiği vurgulanır.

11.5.1.2. Staccato tekniğini etüt ve eserler yardımıyla uygular.

11.5.2. Temel Hız Terimleri

11.5.2.1. Temel hız terimlerini tanımlar.

11.5.2.2. Temel hız terimlerini etüt ve eserler yardımıyla uygular.

12. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

12.1. PİYANODA TEMEL TEKNİKLER VE KAVRAMLAR III

12.1.1. Non-Legato Tekniği

12.1.1.1. Non-legato tekniğini tanımlar.

12.1.1.2. Non-legato tekniğini etüt ve eserler yardımıyla seslendirir.

12.1.2. Temel Piyano Çalma Tekniklerini Birlikte Seslendirme

12.1.2.1 Legato, staccato ve non-legato tekniklerini içeren etüt ve eserler seslendirir.

12.1.3. Onaltılık Nota Değeri ve Sus İşareti

12.1.3.1. Onaltılık nota değerini açıklar.

12.1.3.2. Onaltılık sus işaretini gösterir.

12.1.3.3. Onaltılık nota değerini ve sus işaretini etüt ve eserler yardımıyla seslendirir.

12.1.4. Üçleme

12.1.4.1. Üçleme nota değerini tanımlar.

12.1.4.2. Üçleme nota değerini etüt ve eserler yardımıyla seslendirir.

12.1.5. Eksik Ölçü

12.1.5.1. Eksik ölçüyü açıklar.

12.1.5.2. Eksik ölçüyü etüt ve eserler yardımıyla seslendirir.

12.1.6. Akor ve Arpej Tekniği

12.1.6.1. Akorların oluşumunu açıklar.

12.1.6.2. Akor basma tekniğini uygular.

12.1.6.3. Arpejlerin oluşumunu açıklar.

Akor ve arpej arasındaki ilişki açıklanır.

12.1.6.4. Arpej tekniğini uygular.

12.1.7. Bileşik Ölçüler

12.1.7.1. 6/8'lik ölçü sayısını açıklar.

12.1.7.2. 6/8'lik ölçü sayısını etüt ve eserler yardımıyla seslendirir.

12.1.8. İki Zamanlı Aksak Ölçüler

12.1.8.1. 5/8'lik ölçü sayısını açıklar.

12.1.8.2. 5/8'lik ölçü sayısını etüt ve eserler yardımıyla seslendirir.

12.2. PİYANODA KADANSLAR

12.2.1. Plagal Kadans

12.2.1.1. Plagal kadansı açıklar.

12.2.1.2. Plagal kadansı do majör ve la minör tonlarda uygular.

12.2.2. Otantik Kadans

12.2.2.1. Otantik kadansı açıklar.

12.2.2.2. Otantik kadansı do majör ve la minör tonlarda uygular.

12.2.3. Tam Kadans

12.2.3.1. Tam kadansı açıkla.

12.2.3.2. Tam kadansı do majör ve la minör tonlarda uygula.

12.3. PİYANODA MAKAMSAL DİZİLER**12.3.1. Çargâh Dizi**

12.3.1.1. Çargâh dizinin oluşumunu açıkla.

Do kararlı çargâh dizinin tampere sisteme uyarlandığında do majör dizisi ile benzer özellikler gösterdiği vurgulanmalıdır.

12.3.1.2. Çargâh makamındaki eserleri seslendirir.

12.3.2. Buselik Dizi

12.3.2.1. Buselik dizinin oluşumunu açıkla.

La kararlı buselik dizinin tampere sisteme uyarlandığında la minör dizisi ile benzer özellikler gösterdiği vurgulanmalıdır.

12.3.2.2. Buselik makamındaki eserleri seslendirir.

12.4. PİYANODA PEDALLAR**12.4.1. Sağ Pedal Kullanımı**

12.4.1.1. Sağ pedalın (uzatma pedalı) işlevini açıkla.

12.4.1.2. Sağ pedalı etüt ve eserler yardımıyla uygula.

12.4.2. Sol Pedal Kullanımı

12.4.2.1. Sol pedalın işlevini açıkla.

12.4.2.2. Sol pedalı etüt ve eserler yardımıyla uygula.